

Stajerc" izhaja vsaki mesec, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnstvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznaila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 36

V Ptuj v nedeljo dne 3. septembra 1911.

XII. letnik.

Ali ne bode brezvestnosti konca?

Nekateri slovensko-prvaški listi poročajo, da klerikalni poslanci v štajerskem deželnem zboru nočejo s svojo zločinski obstrukcijo ponehati in da bode vsled tega deželni zbor bržkone razpuščen. Kdor pozna brezobzirnost in korščina in njegovih nesramnih pajdašev, kdor nadalje čita v revolverskem tonu pisane klerikalne zakotne lističe, kdor končno ne preze, da so pričeli klerikalci ravno v zadnjem času na divji način celo proti velepomembni c. k. kmetijski družbi hujskati, — ta bode rad verjel, da je na preje omenjeni vesti nekaj resničnega. Vsekakor resnično pa je, da mora nastati v štajerskem prebivalstvu velikanski vihar, ako bi klerikalni brezvestneži edino iz najgrših razvidajskih političnih vzrokov deželni zbor razbili.

Ali ti gospodje res ne poznajo ljudstva? Ali klerikalci res ne vedo, da je to „dobro slovensko katoliško ljudstvo“ izmozgano, izprešano na lačno? Ali se ne bojijo, da ne bi nakrat preprečila potrdljivost in da bi ljudstvo v obupu odarilo? Ali vsega tega duhovniški politiki, ki se ljudstvo in Boga izdali ter prodali za lečino in svoje stranke, ne čutijo in ne pomislijo? Vsa ta sila do vremena, — to naj pomisli trilateralna protiavstrijska klerikalna gospoda!

Mesece sem že trpi vso štajersko prebivalstvo, vlasti pa spodnještajersko vsled zločinske obstrukcije v deželnem zboru. Ljudje so že popolnoma obupani, nimajo več veselja do dela, do domače grude, ki jim je tako nevhvalna. Od nobene strani ne prihaja pomoči, — slovenski klerikalni poslanci pa razbijajo po deželnem zboru in ne dopustijo nobenega gospodarskega dela. To je naravnost neoboprijljiva brezvestnost! In zdaj pride še kaj. To leto ne bode tako lepo končalo, kakor se je to v spomladu pričakovalo. Solnce je prepevalo prepevalo, zemlja je metre globoko sedgana, otava je izostala, povsod slaba pričakovanja. Toča je tudi divjala, hmelj je uničen, raba bode malo, živinoreje pa v naših krajih vsled večnih nesreč itak že skoraj več nimamo. Kdo bode nesrečnemu kmetu pomagal? S praznimi besedami in obljubami in dočasnimi frazami, s sladkimi pridigami mu bodejo slovenski klerikalci „pomagali“. Zopet mu bodejo dajali kamenja namesto kruha! Na Dunaju in v Gradcu pa se bodejo slovensko-klerikalni poslanci po koncertih zahvalili ter slovenskemu kmetu smejali. Kaj pomagajo vse obljube, ki se nikdar ne izpolnijo? Klerikalci hočejo štajersko deželo „iz narodnih ozirov“ raztrgati. Oni hočejo „iz slovenskih ozirov“ kmetijsko družbo razbiti, oni hočejo brez nadzorstva sami z deželni in sploh javnimi denarji gospodariti. Dežela in ljudstvo sta jim le molzna krava...

Le v svrhu dosege teh ciljev hočejo klerikalci obstrukcijo v štajerskem de-

želnem zboru nadaljevati. I zanprej se na komando duhovniškega hujskača za kmeta ne sme delati... In tako bodejo prišle bržkone nove deželne volitve...

Nam je to prav! Naj pridejo volitve! Šli bomo zopet med ljudstvo in z nami bodejo šli vsi, ki imajo le še iskrico ljubezni za ljudstvo! Povedali bomo temu pod klerikalnim jarmom trpečemu ljudstvu, kako se ga slepi in odira. In polagoma bode prišlo to od klerikalcev v revščino pahnjeno ljudstvo do prepričanja, da je treba klerikalno z bičem iz dežele pognati, kajti drugače se mora dežela v gospodarskem oziru izkrvaveti.

Klerikalci hočejo boj, — mi ga sprejmemo!

Politični pregled.

Deželni odbor štajerski odpovedal je vsled kuge na parkljih in gobcih vse letošnje ogledove goveje živine na Štajerskem. Določene dobitke se shrani za prihodno leto.

Narashanje državnega dolga. Avstrijska kontrolna komisija za državni dolg podala je generalno svoje poročilo za leta 1895 do 1900. To poročilo kaže naravnost gorostasno naraščanje našega državnega dolga v zadnjih 15 letih. Splošni državni dolg se je sicer za 294.9 milijonov znižal. Ali državni dolg v državnem zboru zastopanih kraljestev in dežel se je več kot podvojil; narastel je od 2787.7 milijonov kron na 5524.66 milijonov kron; obrestna potreščina se je zvišala po 110 milijonov kron. Skupno vidimo torej kot uspeh zadnjih 15 let, da se je kapital dolga za 2500 milijonov kron zvišal, obresti dolga pa za 12 milijonov. Pa pravijo, da na Avstrijskem ne napredujemo...

Proti omejitvi praznikov, kakor ji je zapovedal papež, so se oglasili razni škofijski glasovi. Začetkom septembra nameravajo avstrijski škofje napraviti sestanek, na katerem hočejo sestaviti seznamek pomislekov proti znižanju števila praznikov. Radovedni smo, kdo bode zmagal, papež ali škofje!

Na Portugalskem so izvolili prvega predsednika novo ustanovljene republike. Izvoljen je bil generalni prokurator d' Arriaga. Cela vrsta držav je novo republiko že priznala.

Kmetije v ptujskem okraju, pozor!

Raznesla se je vest, da se dne 5. septembra v Ptuj ne bode vršil živinski sejem. Ta vest je napačna,

kajti sejem se vrši.

Odpovedano je le ogledovanje govede, sejem pa ni odpovedan! Torej pozor!

Dama

381

ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki hoče zlasti pege odstraniti ter mehko, nežno kožo in beli teint dobiti in obdržati, univa se edino z „Steckenpferd“ lilijanim mlečnim milom (manka „Steckenpferd“) od Bergmann & Co. Friedrichstr. 2. E. Kos za 80 h se dobi v vsah apotekah, drožerijah in trgovinah s parfumom itd.

Dopisi.

Središče. Ves začuden čital sem v predzadnji številki Vašega cenjenega lista o našem vzornem občinskem gospodarstvu. Pred kakimi 10—20 leti še bila je javna tajnost, da ima naša občina premoženje; vsak tržan bil je ponosen na to dejstvo in nikdo se ni vznemirjal za bodočnost. A glej! 50.000 kron imamo sedaj dolga, in — ironija našim prvakom in zagriženim sovražnikom družega naroda! — nemškega dolga 50.000 K imamo. Zdaj bil je spet Nemeček dober, da je malo zaklenkal v občinsko kaso, ki je bila že prazna kakor lastovično gnezdo o Božiču. (Nekaj je tudi pozimi notri! Opomba stavca). Še bolj začuden sem pa bil, ko sem čital, da je naš „Josip“ celo nemški predlog podpisal; in kakor sem videl je to precej dobro preštal. Samo kuca se mu še včasih, a to baje po zapravljenih, od naših pradedov prigospodarjevih srebrnjakih. Da, da „Josip“, kaj ne, še „Josef Schinko“ bi se podpisal, če bi nemški dajalci denarja, če bi nemški upnik, če bi nemški denarni zavod to zahteval! „Straža“ (mariborski slovensko-klerikalni list) se tudi čudi, da je „vicegeneral“ umirajoče (ali že mrtve) narodne stranke, trški „župan“ in „vzoren narodnjak“ podpisal nemški predlog. Ker je bil predlog nemški, izdati je morala sodnija tudi nemški sklep z nemškim naslovom; vse to je vtaknil „Josef Schinko“ mirno v žep. Če bi mu sodnija kako drugo uradno pismo z nemškim naslovom poslala, ne bi ga sprejel in ga nazaj poslal z opazko „nemški ne razumem“, kakor je že to ne samo opetovano storil sodnijam, ampak tudi drugim uradom. Pri nemškem predlogu pa je znal nemški? Tukaj je torej le dvojno mogoče: Ali res ne zna nemški, ali pa le ob „posebnih prilikah“. Če ne zna nemški in je podpisal predlog, potem izrabljal se vsaj urad, zna pa nemški in je podpisal le ta predlog in sprejel nemški sklep — kaj pa je potem to z ozirom na dejstvo, da drugih nemških pisem ne sprejema? To je tista „narodno-prvaška-zagriženost“, to je tista hvalisana „slovenska značajnost“! Sejmovo za žrebiče bi se rado ustanovilo, — tu naj pridejo Nemci in prinesejo denar; če zrasé vina, naj pridejo Nemci! Kjer je kaj za dobiti od Nemca — tam je prvakom à la Vanček in Josip všeč, v drugem oziru pa, če bi Nemeček kaj hotel, ja če bi v „trg“ (z trotoarjem polno kravjakov) le na izlet prišel, potem le vkup, le vkup tržani, narodnjaki — slovenski trg je v nevarnosti, Nemeček je tu, treba ga